

Charles Jordan

Autor: A. J. Tůma

Část 1. Sionismus

„Znamená to“, prohlásil David Ben Gurion, „že je nutné poskytovat Izraeli pomoc nezávisle na tom, přeje-li si to nebo nepřeje-li si to vláda té země, ve které Židé žijí a jíž jsou podřízeni. Když říkáme jednotný židovský národ, musíme ignorovat ten fakt, že židovský národ je rozptýlen po celém světě, a že Židé jsou občany těch států, v nichž pobývají. (Jurij Ivanov: Sionismus, Praha, 1970)

V lednu před 55 lety vystřídal Antonína Novotného v čele KSČ Alexander Dubček. Je to symbolický moment, k němuž můžeme vztáhnout počátek československého tzv. obrodného procesu. Během něho došlo k pokusu o společenskou změnu, jednou stranou interpretovanou jako pokus o nastolení pověstného „socialismu s lidskou tváří“, druhou stranou jako snaha o vyvázání Československa ze socialistického tábora, likvidaci zřízení a postupný přechod ke kapitalismu. Tato malá revoluce byla i díky **Západem respektovanému geopolitickému rozdělení světa odsouzena k nezdaru**. V odpověď na reformní snahy došlo k radikalizaci komunistických konzervativců uvnitř strany a definitivně bylo pak koketování s „třetími cestami“ ukončeno demonstrativním vpádem sovětské a dalších „spřátelených“ armád. Politicky pak bylo tzv. pražské jaro utlumen prakticky okamžitě, na kulturní frontě postupně doznívalo až zhruba do roku 1970. Připomeňme si v rámci půlkulatého výročí událostí, které významně spoluformovaly pohled na svět několika generací Čechoslováků, jeden z nepříliš frekventovaných fenoménů: Židovský vliv na progres šedesátých let vrcholící pražským jarem, jak byl promítán do konsolidačního narativu let sedmdesátých.

Začátkem normalizace byla při pokusu o nalezení kořenů „kontrarevolučních událostí“ opakovaně nastolena teorie, že jednou z příčin krize (ne-li příčinou hlavní) bylo sionistické spiknutí. Toto tvrzení se objevilo jednak v politologických publikacích sovětské i domácí propagandy, jednak v motivech některých uměleckých děl.

(Pokračování textu...)